

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна

ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу В ІНСТИТУТІ БІОХІМІЇ ІМ. О.В. ПАЛЛАДІНА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна
НАН України
«20» вересня 2022 року,
протокол № 7

Введено в дію наказом директора
Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна
НАН України
№ 23 від «22» вересня 2022 року

Зміст

1. Загальні положення.....	3
2. Основні терміни та поняття.....	4
3. Прийом до аспірантури	8
4. Права та обов'язки аспірантів і докторантів.....	11
5. Регламент навчання в аспірантурі ІБХ НАН України.....	12
6. Планування освітнього процесу.....	14
7. Наукове керівництво роботою над дисертацією (наукове консультування)	15
8. Затвердження тем дисертаційних робіт.....	16
9. Індивідуальні плани роботи аспірантів ІБХ НАН України.....	17
10. Форми організації навчання.....	20
11. Атестація аспірантів ІБХ НАН України щодо виконання індивідуальних навчальних планів	22
12. Наукова складова підготовки аспірантів. Атестація аспірантів ІБХ НАН України щодо виконання плану наукової роботи.	24
13. Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів в аспірантурі ІБХ НАН України	26
14. Організація навчання аспіранта за індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю.....	26
15. Відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення аспірантів.....	27
16. Трудова діяльність аспірантів.....	28
17. Стипендіальне забезпечення аспірантів.....	29
18. Здобувачі наукового ступеня доктора філософії, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою.....	30
19. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.....	30
20. Докторантура.....	31
21. Працевлаштування в ІБХ НАН України випускників аспірантури та докторантури.....	32
Прикінцеві положення.....	33
Додаток 1.....	34

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу в Інституті біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України (далі Положення) містить інформацію щодо порядку організації освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня та докторантів Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України (далі ІБХ НАН України).

1.2. Освітній процес в ІБХ НАН України спрямований на підготовку висококваліфікованих наукових кадрів з подальшою можливістю їх інтегрування у світовий науковий простір.

1.3. Освітній процес з підготовки докторів філософії здійснюється за спеціально розробленою освітньою-науковою програмою (ОНП), навчальним та індивідуальними робочими навчальними планами, індивідуальними планами наукової роботи, індивідуальними нормативами, індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю.

1.4. ІБХ НАН України провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у відповідності до отриманої ліцензії, затвердженої Наказом МОН України «Про затвердження рішень Ліцензійної комісії Міністерства від 05.01.2017» № 1-л від 06.01.2017.

На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук ІБХ НАН України здійснюється без отримання ліцензії.

1.5. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту» у поточній редакції від 12.05.2022 р. № 1556-УІІ, «Про наукову і науково-технічну діяльність» у поточній редакції від 04.06.2022 р. № 848-УШ; Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44, «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» у поточній редакції від 19.04.2019 р. № 261-2016-п, «Деякі питання стипендіального забезпечення» у поточній редакції від 04.03.3030 р. № 1050-2016-п, «Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність» у поточній редакції від 21.05.2022 р. № 579-2015-п, «Про документи про вищу освіту (науковий ступінь)» у поточній редакції від 04.02.2022 № 811-2020-п; Наказів МОН України «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» від 16 жовтня 2009 р. № 943, «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні освіти» від 18.05.2016 р. № 523; Розпоряджень Президії НАН України «Про діяльність наукових установ Національної академії наук України щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти» від 25.04.2016 року № 259, «Про забезпечення аспірантів наукових установ НАН України гуртожитками та надання їм медичних послуг» від 24.05.2016 року № 310, «Про забезпечення виконання в НАН України освітньої складової освітньо-наукової програми аспірантури з загальнонаукових філософських та мовних компетентностей» від 30.05.2016 року № 328; листа НАН України 17/624-8 від 02.06.2022 року; на

підставі Статуту Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України та інших нормативних документів МОН та НАН України.

1.6. Здобуття вищої освіти на кожному рівні передбачає успішне виконання освітньо-наукової програми для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- доктор філософії;
- доктор наук.

1.7. Форми навчання в аспірантурі та докторантурі ІБХ НАН України – очна/заочна.

Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (державне замовлення);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб.

1.8. Науково-освітня робота та викладання в ІБХ НАН України здійснюється українською мовою.

1.9. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі ІБХ України становить чотири роки.

1.10. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури ІБХ НАН України здійснює Вчена рада ІБХ НАН України та Випускова кафедра ЗВО Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України.

1.11. Для врегулювання відносин між аспірантом (здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії) або докторантом (здобувачем вищої освіти ступеня доктора наук) та ІБХ НАН України укладається договір (контракт).

1.12. Конкурс для вступу в аспірантуру здійснюється згідно Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України у поточній редакції від 19.04.2019 р. № 261-2016-п.

2. Основні терміни та поняття

АКАДЕМІЧНЕ ВИЗНАННЯ – зарахування навчальних дисциплін за освітньою програмою на рівні магістра, з метою допуску до навчання в аспірантурі для подальшої академічної кар'єри в ІБХ НАНУ або іншому закладі, доступу до іншої трудової діяльності (академічне визнання у професійних цілях).

АКАДЕМІЧНА ГОДИНА – це мінімальна облікова одиниця навчального часу, тривалість якої становить 45 хвилин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ – це сукупність етичних принципів і правил, що визначені законом, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової/творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

АКАДЕМІЧНА ЗАБОРГОВАНІСТЬ – це встановлення невиконання аспірантом індивідуального навчального плану, яке виникає в разі, якщо на початок або під час поточного семестрового контролю, що визначений навчальним планом для певного навчального компонента (лекційних,

семінарських та практичних занять), аспірант набрав менше балів, ніж визначена у робочій програмі навчальної дисципліни.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

АКАДЕМІЧНА РІЗНИЦЯ – це сукупність навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом відповідної спеціальності, яких немає в академічній довідці чи навчальній картці особи, що поновлюється чи переводиться на навчання до Інституту (обсяг яких є меншим 70% обсягу дисципліни, передбаченої навчальним планом відповідної спеціальності).

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕКСТ – авторський твір науково-дослідного характеру у формі дисертаційного дослідження, наукового огляду, статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, підручника, навчального посібника, інших наукових і навчально-методичних праць.

АТЕСТАЦІЯ (аспірантів) – встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам відповідних стандартів освіти. Поточна атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється наприкінці кожного навчального року атестаційною комісією, результати якої затверджуються Вченою радою установи. Остаточна атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ – науково-педагогічний та/або науковий працівник, який працює в ІБХ НАН України за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю.

ДОГОВІР ПРО НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ – документ про надання відповідних освітніх послуг, який укладається науковою установою з:

- аспірантами (якщо навчання здійснюється за державним замовленням);
- науковою установою/вищим навчальним закладом/особою, які направляють на навчання та оплачують його (якщо навчання здійснюється за кошти юридичних або фізичних осіб). Договір підписують не пізніше ніж за 1 місяць до початку навчання.

ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ (АСПІРАНТИ) – особи із вищою освітою (на рівні магістра), які здобувають освіту за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти через аспірантуру.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН – документ, що визначає послідовність та терміни засвоєння здобувачем освіти (аспірантом) всіх компонентів затвердженої ліцензованої освітньо-наукової програми. Індивідуальний навчальний план є невід'ємною складовою загального

індивідуального плану аспіранта, який погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до аспірантури ІБХ НАН України. Індивідуальний план освітньо-наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Порушення строків виконання індивідуального плану без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою Інституту рішення про відрахування аспіранта. До індивідуального навчального плану входять обов'язкові компоненти (навчальні дисципліни з циклів нормативної частини і професійної наукової підготовки та педагогічна практика) та дисципліни, що вибрані аспірантом у порядку вільного вибору (складають не більше 25% від обсягу програми підготовки).

КОМПЕТЕНТНІСТЬ – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити подальшу професійну наукову діяльність.

КРЕДИТ ЄКТС – одиниця вимірювання навчального навантаження здобувача вищої освіти, що необхідний для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Зазвичай за рівномірного розподілу навчального часу із дисциплін у семестрі один кредит ЄКТС відповідає навчальному навантаженню у дві академічні години навчальних занять і самостійної роботи в навчальному тиждні; не включає час, що відведено для підсумкового контролю.

НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – лекція; практичне, семінарське, індивідуальне заняття, індивідуальні завдання, консультація. Тривалість навчальних занять обраховують в академічних годинах.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС (НМК) – документ, що описує цілісний навчальний процес із певної дисципліни, містить сукупність дидактичних і методичних матеріалів, що спрямовані на її вивчення та засвоєння з урахуванням особливостей навчальної дисципліни. НМК є методичним виданням (методичною публікацією) та інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів). Відповідальність за його якість і збереження покладається на викладача (керівника авторського колективу), за яким закріплена навчальна дисципліна.

НАЦІОНАЛЬНА РАМКА КВАЛІФІКАЦІЙ – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів (пункт перший Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341).

НЕВИКОНАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ – випадок (факт), що виникає в разі, якщо аспірант у визначений навчальним планом (індивідуальним навчальним планом) термін не отримує певної кількості кредитів ЄКТС за виконання на мінімально необхідному рівні обов'язкових і/або вибіркових компонентів освітньо-наукової програми підготовки. Невиконання навчального плану фіксується, якщо особа з будь-якого навчального компонента (дисципліни, практики, семінарського заняття) набрала менше балів, ніж визначена межа

незадовільного навчання. Дати фіксації виконання/невиконання аспірантом навчального плану зазначаються у залікових та екзаменаційних відомостях, засвідчених членами екзаменаційної (залікової) комісії. Порушенням виконання навчального плану вважаються також випадки, за яких аспірант не з'являється на навчання більше ніж 3 заняття (лекції, семінарські, практичні) за семестр.

НОРМАТИВНИЙ ТЕРМІН НАВЧАННЯ – 4 роки – це стандартна кількість навчальних/академічних років, упродовж яких аспірант освіти має виконати освітньо-наукову програму. Навантаження повного навчального періоду за денною формою навчання в аспірантурі Інституту за відповідними освітньо-науковими програмами III освітньо-наукового рівня вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС – система науково-методичних і педагогічних заходів, що спрямовані на набуття, примноження та використання знань, умінь й інших компетентностей у осіб, які навчаються в аспірантурі, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

ОЦІНКА – кількісна міра на основі балів, які використовуються для встановлення рівня опанованих результатів навчання окремої навчальної дисципліни або освітньої програми у цілому.

ПРИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТІВ – процес формального визначення у кредитах ЄКТС навчального навантаження аспіранта, що необхідне для опанування певної освітньо-наукової програми або її компонентів.

ПРИСВОЄННЯ КРЕДИТІВ – акт зарахування аспіранту певної кількості кредитів ЄКТС. Присвоєння кредиту ЄКТС підтверджує, що результати навчання аспіранта оцінено, і він виконав вимоги до освітнього компонента чи кваліфікації.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ – найважливіші компетентності, що визначають специфіку програми та включаються до Профілю програми.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – узгоджений набір тверджень про те, що аспірант має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми.

ПРОЄКТНА ГРУПА СПЕЦІАЛЬНОСТІ – визначена наказом директора група наукових працівників Інституту, які відповідають затвердженим кваліфікаційним вимогам і є відповідальними за започаткування та реалізацію освітньої діяльності за певною спеціальністю на III освітньо-науковому рівні вищої освіти для здобуття аспірантами кваліфікації доктора філософії. Керівник проектної групи є Гарантом відповідної освітньо-наукової програми.

САМОПЛАГІАТ – оприлюднення (частково або повністю) власних, раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

СТАЖУВАННЯ – запланований як частина освітньої програми період здобуття досвіду поза межами Інституту (наприклад, на потенційному робочому місці в

іншій установі) з метою розвитку у здобувачів освіти конкретних навичок, знань, умінь.

СТУПІНЬ – кваліфікація вищої освіти, зокрема ступінь доктора філософії, яку присвоюють після успішного завершення освітньо-наукової програми на III освітньо-науковому рівні вищої освіти (прилюдний захист дисертації)

ФАБРИКАЦІЯ – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в наукових дослідженнях.

ФАЛЬСИФІКАЦІЯ – свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що стосуються наукових досліджень.

ЯКІСТЬ ОСВІТИ – відповідність результатів навчання вимогам, що встановлені законодавством, певним стандартом освіти та/або договором на надання освітніх послуг.

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – рівень організації і реалізації освітньо-наукового процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти і відповідає вимогам, які встановлені законодавством та /або договором на надання освітніх послуг.

3. Прийом до аспірантури

3.1. Прийом до аспірантури та докторантури ІБХ НАН України здійснюється виключно на конкурсній основі.

3.2. Прийом заяв та документів на вступ до аспірантури та докторантури ІБХ НАН України, конкурсний відбір (складання іспитів, розгляд рефератів та проведення співбесід), зарахування на навчання для здобуття освітніх ступенів доктора філософії та доктора наук визначаються правилами прийому.

3.3. Заяви та документи для вступу на навчання до аспірантури приймаються за адресою: 01054, Київ, вул. Леонтовича 9, каб.1-17, 1-й поверх, I корпус, служба вченого секретаря (понеділок – п'ятниця з 10.00 до 17.00, перерва з 13.00-14.00). Тел.: (+38044)-234-12-96 Протасова Зоя Степанівна, e-mail: protasov@biochem.kiev.ua.

3.4. Термін прийому заяв та документів: щорічно з 20 серпня по 1 вересня поточного року.

Терміни вступних іспитів – з 10 вересня по 16 жовтня поточного року (дати визначаються Розпорядженням Президії НАН України).

3.5. Оприлюднення рейтингового списку вступників із зазначенням рекомендованих до зарахування за кошти державного бюджету - о 16.00 у день останнього іспиту, але не пізніше 16 жовтня поточного року.

3.6. Зарахування вступників за кошти державного бюджету - з 1 листопада поточного року.

3.7. Початок науково-освітньої програми за спеціальністю 091 Біологія: 1 листопада поточного року.

3.8. Для вступників, які потребують поселення у гуртожиток під час вступу, місця не надаються.

3.9. Для участі у конкурсному відборі до аспірантури ІБХ НАН України абітурієнт має подати наступні документи:

- заява на ім'я директора, де вказати адресу, конт. тел. та e-mail;

- особовий листок (бланк якого можна отримати у Відділі кадрів ІБХ НАН України);
- 2 кольорові фотокартки (4 x 6);
- медична довідка за формою № 086/у про можливість навчання в аспірантурі;
- список опублікованих праць і винаходів, письмовий відгук наукового керівника та рецензію фахівця, у яких оцінено особистий внесок вступника у надані публікації;

! Вступники, які не мають опублікованих праць, подають реферат з обраної наукової спеціальності.

Наукові праці/реферат мають бути оцінені за п'ятибальною шкалою та підписані майбутнім науковим керівником і рецензентом.

- завірені у Відділі кадрів ІБХ НАН України копії двох дипломів та додатків до них (бакалавра та магістра);

При собі мати оригінали та копії (по 2 шт.) наступних документів:

- ідентифікаційний код;
- документи (один з документів), що посвідчує особу, передбачені Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;
- військово-обліковий документ (для військовозобов'язаних – військовий квиток або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного, для призовників – посвідчення про приписку до призовної дільниці);
- документ (державного зразка) про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;
- папка швидкозшивач з прозорим верхом;
- посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності);
- міжнародний сертифікат з іноземної мови, який засвідчує рівень С1-С2 (за наявності).

3.10. Розгляд заяв та документів вступників і прийняття рішення про допуск їх до складання вступних іспитів та участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до аспірантури ІБХ НАН України здійснюється приймальною комісією.

3.11. Якщо особи, які хочуть взяти участь у конкурсному відборі на вступ до аспірантури ІБХ НАН України подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності документа про здобутий освітній та/або освітньо-кваліфікаційний рівень, що здійснюється відповідно до Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 05.05.2015 року № 504.

3.12. Порядок проведення вступних випробувань до аспірантури ІБХ НАН України:

До основних етапів вступних випробування належать:

а. іспит зі спеціальності 091 Біологія, програму якого розміщено за посиланням <http://biochemistry.org.ua/index.php/uk/aspirantura/5796-091-2021>; Іспит зі спеціальності оцінюються за шкалою від 1 до 5 балів.

Іспит зі спеціальності проводяться спеціальною комісією, яка призначаються наказом директора ІБХ НАН України. До складу комісій входять мінімум 3 особи з представників професорсько-викладацького складу ІБХ НАН України.

Для продовження участі у конкурсному відборі до аспірантури ІБХ НАН України на вступному іспиті зі спеціальності абітурієнт має набрати не менше 3 балів.

б. презентація наукового реферату за темою наукових напрямків того відділу (лабораторії), до якого(ї) абітурієнт планує вступати для виконання дисертаційного дослідження або список опублікованих праць і винаходів та письмовий відгук наукового керівника і рецензію фахівця, у яких оцінено особистий внесок вступника у надані публікації; Реферат оцінюються за шкалою від 1 до 5 балів.

в. іспит з іноземної (англійської) мови (в обсязі, який відповідає рівню В2 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Вступний іспит з іноземної мови оцінюється у Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України згідно встановлених у НАН України вимог. Програму іспиту розміщено на сайті <http://langcenter.kiev.ua> ;

Рейтинг вступників визначається випробуваннями зі спеціальності та іноземної мови за сумарним балом з урахуванням коефіцієнтів

- іспит зі спеціальності – отриманий бал x 0,5

- презентація наукового реферату або списку опублікованих праць – отриманий бал x 0,1

- іноземна мова – отриманий бал x 0,4.

Конкурсний бал вираховується як сума балів за кожен вид вступного випробування, помножених на зазначені вагові коефіцієнти.

3.13. Абітурієнти, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого цим Положенням мінімального рівня, особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

3.14. Перескладання вступних випробувань не допускається.

3.15. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені ІБХ НАН України, розглядає Апеляційна комісія ІБХ НАН України, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора ІБХ НАН України.

3.16. Після закінчення всіх вступних випробувань формується рейтинговий список абітурієнтів, рекомендованих до зарахування за конкурсом, який упорядковується за конкурсним балом - від більшого до меншого, у якому зазначаються :

- прізвище, ім'я та по батькові абітурієнта;
- конкурсний бал абітурієнта.

- ознака підстав для зарахування.

Сформований список оприлюднюється у повному обсязі на інформаційних стендах I та IV корпусів та веб-сайті ІБХ НАН України (<http://biochemistry.org.ua/index.php/uk/aspirantura/5779-rejtingovi-spiski-vstupnikiv-aspiranturi>).

3.17. Рекомендації до зарахування вступників на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету, приймаються не пізніше 16 жовтня поточного року.

3.18. Офіційним повідомленням про надання рекомендації до зарахування є лист про відповідне рішення від Приймальної комісії ІБХ НАН України, який надсилається електронною поштою з офіційної поштової скриньки ученого секретаря ІБХ НАН України. к.б.н., Протасової З.С protasov@biochem.kiev.ua.

3.19. На підставі рішення Приймальної комісії накази про зарахування до аспірантури ІБХ НАН України видаються директором ІБХ НАН України та формуються відповідно до списків вступників, рекомендованих до зарахування.

3.20. Рішення Приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване Приймальною комісією у разі виявлення порушень законодавства з боку вступника.

3.21. Вступники можуть бути відраховані з аспірантури ІБХ НАН України за власним бажанням, про що видається відповідний наказ, а таким особам повертаються документи, подані ними.

На звільнене(і) при цьому місце (місця) до початку навчальних занять може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю спеціальність.

3.22. Особи, які без поважних причин не з'явилися на навчання протягом 10 днів від дня початку 1-го семестру, відраховуються з аспірантури ІБХ НАН України відповідним наказом директора ІБХ НАН України.

3.23. Зарахування на місця відрахованих аспірантів відбувається протягом наступних п'яти робочих днів з урахуванням вимог Правил прийому. При цьому накази про зарахування таких осіб формуються до 15 листопада поточного року.

3.24. Роботи, виконані на вступних випробуваннях вступниками, які не були прийняті на навчання, зберігаються протягом одного року, потім знищуються, про що складається акт.

4. Права та обов'язки аспірантів і докторантів

4.1. Усі права та обов'язки аспірантів і докторантів ІБХ НАН України визначаються Законом України «Про вищу освіту» та «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України у поточній редакції від 19.04.2019 р. № 261-2016-п 1.

Аспіранти і докторанти мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в ІБХ НАН України, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання систематичного консультування щодо власного дослідження від наукового керівника/ів (консультанта/ів);

- чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками в разі призначення вченою радою ІБХ НАН України двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належн обладнаного місця для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України у поточній редакції від 21.05.2022 р. № 579-2015-п;
- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства України.

Аспіранти і докторанти зобов'язані:

- виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту»;
- дотримуватися вимог «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261-2016-п 1 у поточній редакції від 19.04.2019 р.
- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених ІБХ НАН України;
- виконувати індивідуальний план роботи аспіранта або індивідуальний графік навчання і підсумкового контролю та систематично звітувати про хід його виконання на засіданнях відділу (лабораторії), де виконується робота, та Вченої ради ІБХ НАН України;
- захистити у встановлений термін дисертаційну роботу за результатами проведені досліджень (для аспірантів) та у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді;
- дотримуватися Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ІБХ НАН України;
- повідомляти ІБХ НАН України про зміни у сімейному стані, працевлаштуванні та інших особистих даних у термін не пізніше ніж через три календарних дні з моменту настання таких змін.

4.2. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

5. Регламент навчання в аспірантурі ІБХ НАН України

5.1. Впродовж навчання а аспірантурі ІБХ НАН України аспірант повинен вчасно та якісно виконати всі завдання, що містяться в індивідуальних планах навчальної та наукової роботи, затверджених Вченою радою ІБХ НАН України не пізніше ніж через два місяці з дня зарахування до аспірантури.

5.2. У двомісячний термін з дня видання наказу директора ІБХ НАН України про зарахування до аспірантури здобувач вищої освіти за попереднім погодженням з науковим керівником має визначити тему дисертаційної роботи та сформувавши індивідуальний план наукової роботи, який є обов'язковим до виконання. Індивідуальний план наукової роботи аспіранта містить інформацію про зміст, строки виконання та обсяг дослідницької роботи, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі ІБХ НАН України.

5.3. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати індивідуальний навчальний план згідно вимог освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

5.4. Аспіранти обов'язково беруть участь у формуванні своїх індивідуальних навчальних планів, зокрема у виборі навчальних дисциплін, що включені до циклу дисциплін «вільного вибору аспіранта».

Обрані дисципліни аспірант (здобувач) зазначає в індивідуальному навчальному плані для розрахунку навчального навантаження, формування штатів науково-педагогічного персоналу та складання розкладу навчальних занять.

5.5. Розклад навчальних дисциплін формується окремо на кожний семестр.

5.6. Графік освітнього процесу аспірантів визначає терміни теоретичної і практичної підготовки та канікул. Графік освітнього процесу формується на поточний навчальний рік з урахуванням перенесень робочих та вихідних днів, погоджується Гарантом освітньо-наукової програми і затверджується директором ІБХ НАН України.

Кількість навчальних тижнів для аспірантів впродовж семестру становить 19-20 тижнів, з яких 1 тиждень – тривалість заходів семестрового контролю.

5.7. Канікули встановлюються один раз на рік. Сумарна тривалість канікул упродовж навчального року становить не менше 8 тижнів (2 місяці, як правило, липень-серпень).

5.8. Погашення заборгованостей навчальних дисциплін здійснюється відповідно до п. 9 цього Положення.

5.9. Для навчання аспіранти ІБХ НАН України мають можливість вільно користуватися навчальними та лабораторними приміщеннями, бібліотекою, комп'ютерним класом, Центром колективного користування обладнанням та іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку ІБХ НАН України.

5.10. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття в очній та/або дистанційній формі, та проходити всі форми поточного та семестрового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

5.11. Покладення на аспіранта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми, забороняється.

5.12. Контроль за ефективністю виконання загального індивідуального наукового плану аспіранта здійснює атестаційна комісія при річній атестації аспіранта, результати якої затверджуються рішенням Вченої ради ІБХ НАН України.

6. Планування освітнього процесу

6.1. Освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

6.2. Навчальний план – один з нормативних документів закладу освіти, за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу. Навчальний план містить у собі розподіл залікових кредитів між дисциплінами, графік навчального процесу, а також план навчального процесу за семестрами, який визначає перелік та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми проведення поточного та підсумкового контролю, державної атестації.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми для здобуття ступеня доктора філософії в ІБХ НАН України складає 36 кредитів ЄКТС.

6.3. Навчальний план складається з нормативної та вибіркової частин на основі відповідної програми та визначає:

- перелік та обсяг нормативних і вибіркового навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення;
- конкретні форми та обсяг проведення навчальних занять;
- графік освітнього процесу;
- форми, кількість та способи поточного, підсумкового контролю, атестації.

6.4. Робочий навчальний план – нормативний документ, що складається для кожного курсу (року навчання) на основі навчального плану спеціальності та за результатами вибору аспірантами дисциплін з вибіркової складової на поточний навчальний рік, і визначає конкретні форми та обсяг проведення навчальних занять, форми і засоби контролю та атестації.

Робочий навчальний затверджує директор ІБХ НАН України.

Всі затверджені Вченою радою ІБХ НАН України зміни до навчального плану відображають у робочому навчальному плані.

6.5. Навчально-методичний комплекс дисципліни складає викладач для кожної навчальної дисципліни за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії. Цей комплекс розглядає гарант освітньо-наукової програми та, Вчена рада ІБХ НАНУ та затверджує директор ІБХ НАНУ.

6.6. Відповідальність за якість професійної підготовки осіб, які навчаються, несуть гарант освітньо-наукової програми, Випускова кафедра ЗВО «Інститут

біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України», Вчена рада ІБХ НАН України, вчений секретар ІБХ НАН України, наукові керівники аспірантів.

6.7. Особливості організації навчання, контролю, атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-науковим ступенем доктора філософії, науковим ступенем доктора наук, здобувачів визначається постановою КМУ № 261-2016-п 1 у поточній редакції від 19.04.2019 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

6.8. Навчання здобувачів ступеня доктора філософії у ІБХ НАН України за освітньо-науковою програмою зі спеціальності 091 Біологія здійснюється на основі індивідуального планування.

Індивідуальний навчальний план аспіранта - це нормативний документ ІБХ НАН України, за яким особа навчається в аспірантурі ІБХ НАН України.

Індивідуальний навчальний план містить перелік нормативних та вибіркових дисциплін відповідно до робочого навчального плану, а також основні завдання наукової частини освітньо-наукової програми.

6.9. Вибіркова навчальна дисципліна може бути включена до робочого навчального плану наступного навчального року за умови її обрання більшістю голосів аспірантів.

6.10. Порядок вибору дисциплін роз'яснюється здобувачам одразу після оприлюднення наказу про зарахування до аспірантури ІБХ НАН України. Процедура вибору дисциплін відбувається регламентується Положенням про вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України (ознайомитись можна за посиланням http://biochemistry.org.ua/images/aspirant/pdf/Polozennia_vybir_dyscyplin.pdf).

6.11. За організацію запису на вибіркові навчальні дисципліни а також повне, своєчасне і якісне виконання робочих навчальних планів відповідають вчений секретар ІБХ НАН України, гарант освітньо-наукової програми, Випускова кафедра ЗВО «Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України», Вчена рада ІБХ НАН України, за підготовку та виконання навчально-методичних комплексів дисциплін – викладачі; за виконання індивідуальних навчальних планів – здобувачі вищої освіти та їхні наукові керівники.

7. Наукове керівництво роботою над дисертацією (наукове консультування)

7.1. Аспіранту (докторанту) одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора ІБХ НАН України призначається науковий керівник (консультант) з числа провідних наукових та науково-педагогічних працівників ІБХ НАН України.

7.2. На наукового керівника покладено наступні обов'язки: наукове керівництво роботою над дисертацією, консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контроль виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта а також відповідальність

перед вченою радою ІБХ НАН України за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

7.3. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (наукове консультування) не більше ніж п'ятьма здобувачами наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

7.4. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше ніж трьох здобувачів вищої освіти наукового ступеня доктора філософії.

7.5. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного здобувача ступеня доктора філософії науковому керівникові відводиться 50 академічних годин навчального навантаження на рік підготовки здобувача.

7.6. У разі обрання аспірантом міждисциплінарної теми дисертаційного дослідження рішенням вченої ради ІБХ НАН України такому аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідних галузей науки (з розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними).

7.7. На підставі наказу про зарахування аспірант прикріплюється до відділу (лабораторії) ІБХ НАН України, в якому працює призначений йому науковий керівник.

7.8. У разі переведення наукового керівника в інший відділ ІБХ НАН України аспірант переходить до його складу разом з науковим керівником автоматично на підставі наказу про зарахування (переведення) на роботу наукового керівника в новий відділ.

7.9. Зміна наукового керівника аспіранта можлива у випадку зміни напряму дисертаційного дослідження (його теми та/або мети, об'єкта чи предмету), звільнення призначеного наукового керівника та з інших поважних причин.

7.10. У разі необхідності зміни наукового керівника аспірант має подати вченому секретареві ІБХ НАН України заяву із зазначенням причин необхідності такої зміни. Зміна наукового керівника відбувається за погодженням із попереднім та потенційним науковими керівниками, а також завідувачами відділів, в яких працюють обидва керівники, на підставі наказу директора ІБХ НАН України.

8. Затвердження тем дисертаційних робіт

8.1. Затвердження тем дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ІБХ НАН України відбувається впродовж двох місяців з дня зарахування у два етапи:

І етап: затвердження теми дисертаційної роботи здобувача вищої освіти на засіданні відділу (лабораторії), в якому(ій) закріплюється сам здобувач вищої освіти на період підготовки в аспірантурі (докторантурі) ІБХ НАН України. До початку засідання відділу (лабораторії) здобувач вищої освіти має подати завідувачу відділу (лабораторії) узгоджене з науковим керівником (консультантом) обґрунтування теми дисертаційного дослідження і, за наявності, наукові доробки, які він уже має (статті, тези доповідей, наукові проекти) за передбачуваною темою дисертації.

За підсумками засідання відділу (лабораторії) здобувачеві вищої освіти видається у двох примірниках витяг із протоколу засідання відділу з рекомендаціями щодо розгляду передбаченої теми дисертації на засіданні Вченої ради ІБХ НАН України.

II етап: затвердження тем дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти на засіданні Вченої ради ІБХ НАН України шляхом відкритого обговорення та голосування.

8.2. За підсумками засідання вченої ради ІБХ НАН України, на якому розглядаються питання затвердження (вперше або змінених) тем дисертацій здобувачів вищої освіти, складається протокол, витяги з якого щодо затвердження (або відмови у затвердженні із зазначенням причин та рекомендацій щодо уточнення) теми дисертації кожного здобувача вищої освіти зберігаються в особовій справі аспіранта (докторанта) протягом усього терміну підготовки здобувача вищої освіти (після чого здається в архів разом з іншими документами особової справи аспіранта (докторанта)) ІБХ НАН України.

8.3. У разі відмови здобувачу вищої освіти в затвердженні теми з зазначенням причин та рекомендацій щодо її уточнення здобувач вищої освіти має виправити зауваження та повторно виконати I-II етапи.

8.4. У разі зміни напряму (теми, мети, об'єкта чи предмету) дисертаційного дослідження та виникнення потреби у зміні (уточненні) теми дисертації під час підготовки здобувача вищої освіти в аспірантурі (поза аспірантурою), докторантурі, здобувач вищої освіти подає відповідну заяву вченому секретареві ІБХ НАН України, після чого відбуваються I-II етапи.

8.5. Після затвердження теми дисертації здобувач вищої освіти має зробити відповідний запис у своєму індивідуальному плані роботи із зазначення номера протоколу та дати засідання Вченої ради ІБХ НАН України, на якому ухвалено відповідне рішення.

9. Індивідуальні плани роботи аспірантів ІБХ НАН України

9.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюють підготовку в аспірантурі (поза аспірантурою) за індивідуальним планом роботи аспіранта.

9.2. Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії очної та заочної форм навчання розподілено на 4 роки, кожен з яких містить дві частини: індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план, основою формування яких є освітньо-наукова програма та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ІБХ НАН України.

9.3. Індивідуальний план роботи є обов'язковим до виконання аспірантом і використовується для оцінювання успішності запланованої навчальної та наукової роботи аспіранта.

9.4. Індивідуальний план роботи аспіранта погоджується з науковим керівником та затверджується Вченою радою ІБХ НАН України протягом двох місяців з дня зарахування аспіранта до аспірантури ІБХ НАН України.

9.5. В індивідуальних планах роботи аспірантів не має бути виправлень та слідів використання коректурних канцелярських засобів.

9.6. Вчена рада ІБХ НАН України затверджує:

- навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою на весь період навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії кожного року вступу;
- робочі навчальні плани та графіки навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на кожен навчальний рік.

9.7. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ІБХ НАН України включає навчальні дисципліни 2-х циклів: циклу загальноосвітньої підготовки (обов'язкові дисципліни); циклу професійної підготовки (обов'язкові та вибіркові (не менше як 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС) дисципліни.

Кількість контактних годин на 1 кредит ЄКТС (30 год) навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії складає від 14 до 26 год залежно від компетентностей, набуття яких забезпечують відповідні дисципліни. Решта навчального часу з дисципліни відводиться на самостійну роботу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Навчальний день здобувача вищої освіти становить не більше 9 академічних годин, навчальний тиждень – не більше 54 академічних годин, аудиторне навантаження – не більше 30 академічних годин на тиждень.

9.8. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою як таких, що виконані в повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням із науковим керівником та дирекцією ІБХ НАН України).

9.9. Вчена рада ІБХ НАН України має право ухвалити рішення про визнання набутих здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачене освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ІБХ НАН України.

9.10 Навчальні дисципліни викладаються здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії провідними науково-педагогічними працівниками ІБХ НАН України, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним у Ліцензійних умовах.

9.10. Робоча програма та силабус з кожної навчальної дисципліни, яка викладається на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ІБХ НАН України затверджується щорічно на засіданні Вченої ради ІБХ НАН України на початку нового навчального року.

9.11. Повний розклад занять здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на семестра та/або на рік в електронному вигляді розміщується на сайті ІБХ НАН України за посиланням <http://biochemistry.org.ua/index.php/uk/aspirantura/osvitnia-prohrama/rozklad-zaniat> та має бути оприлюднений не пізніше ніж за тиждень до початку занять. Будь-які зміни в розклад занять мають бути внесені заздалегідь з обов'язковим попередженням усіх осіб, які задіяні у змінах.

9.12. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, який не склав іспит (отримав менше, ніж 30 балів) чи залік (отримав менше, ніж 60 балів) із навчальних дисциплін, які (відповідно до навчального плану) викладалися у семестрі, що завершується, тобто за наявності академічної заборгованості не допускається до проходження атестації (звітування за результатами підготовки в поточному році) на засідання Вченої ради ІБХ НАН України.

Ліквідація академічної заборгованості (повторне проходження контрольних заходів) проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю, складеним ученим секретарем ІБХ НАН України та узгодженим з Гарантом освітньої програми ІБХ НАН України не пізніше як наступного тижня після сесії, до початку запланованої атестації (звітування за результатами підготовки в поточному семестрі) здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії на засіданні відділу (лабораторії).

Ліквідація академічної заборгованості здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії приймається спеціальною комісією, яка призначається наказом директора ІБХ НАН України, у складі заступника директора ІБХ НАН України з наукової роботи, ученого секретаря ІБХ НАН України, завідувача відповідного відділу (лабораторії) та викладача дисципліни, з якої проводиться підсумковий семестровий контроль.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, який не склав іспит (отримав менше, ніж 30 балів) чи залік (отримав менше, ніж 60 балів) на комісії під час ліквідації академічної заборгованості відраховується з аспірантури ІБХ НАН України за невиконання індивідуального плану роботи аспіранта відповідним наказом директора ІБХ НАН України.

9.13. Асистентська педагогічна практика аспірантів (АПП):

Індивідуальний план роботи аспіранта включає обов'язкову для виконання практичну складову "Асистентська педагогічна практика" з мінімальним обсягом 30 годин (але не більше ніж 150 год) протягом нормативного терміну підготовки в аспірантурі задля підвищення рівня набуття аспірантами компетентностей щодо організації та здійснення процесу викладання в закладах вищої освіти та отримання досвіду педагогічної діяльності.

АПП передбачає проведення аспірантом або його асистування іншим викладачам у проведенні навчальних занять з дисциплін, що належать до спеціальності, за якою здобувач здійснює підготовку в аспірантурі ІБХ НАН України. АПП може бути виконана здобувачем у формі асистування на лекціях науковому керівнику (або іншим викладачам), відвідування та/або проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять, проведення консультацій зі

студентами, проведення виробничої (та інших видів) практики, інших видів аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану АПП аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики (в індивідуальному навчальному плані зазначаються дати проведення занять, академічна група, тема, вид занять, тощо);
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчально-викладацької діяльності аспіранта;
- контролює роботу аспіранта під час виконання АПП, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживає заходів щодо ліквідування недоліків в організації АПП.

Результати проведення аспірантом АПП мають бути обговорені та оцінені на засіданні відділу (лабораторії). Після проведення АПП та її оцінювання аспірант має заповнити відповідний блок свого індивідуального плану в семестрі (півріччі), в якому мала місце АПП, а також надати витяг із протоколу з відповідного засідання відділу (лабораторії) про результати обговорення та оцінювання проведеної аспірантом АПП ученому секретареві ІБХ НАН України після завершення семестру, в якому мала місце АПП.

10. Форми організації навчання

10.1. Освітній процес у ІБХ НАН України здійснюється за такими основними формами:

- навчальні заняття;
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійна робота аспіранта;
- практична підготовка;
- контрольні заходи тощо.

10.2. Навчальні заняття відбуваються під керівництвом або за участю викладача згідно з розкладом занять ІБХ НАН України.

Основні види навчальних занять:

- лекція;
- консультація, офісна зустріч.

Лекція - основна форма проведення навчальних занять для засвоєння теоретичного матеріалу, Лекції, як правило, проводяться академіками, член-кореспондентами НАН України, професорами, докторами та кандидатами наук. Лекції проводяться у відповідно обладнаних аудиторіях. Лектор зобов'язаний дотримуватися навчальної програми щодо тем лекційних занять, але не обмежується в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до аспірантів. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою та/або силабусами відповідних дисциплін.

10.3. Індивідуальне навчальне заняття проводиться з аспірантами з особливими освітніми потребами. Такі заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану аспіранта і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох навчальних дисциплін, а

в окремих випадках - повний обсяг навчальних занять для конкретного освітнього ступеня.

Види індивідуальних навчальних занять, їх обсяг, форми та методи проведення, форми та методи поточного і підсумкового контролю (крім підсумкової атестації) визначаються індивідуальним навчальним планом аспіранта з особливими освітніми потребами та індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю.

10.4. Консультація - додаткова допомога викладача, при якій здобувачі отримують відповіді на конкретні запитання, пояснення окремих положень, методичні поради. Консультації можуть проводитись на початку вивчення навчальної дисципліни, перед екзаменами, під час виконання індивідуальних завдань.

10.5. Офісна зустріч – спілкування здобувача з викладачем з певної проблематики, яке проводиться з ініціативи аспіранта або викладача.

10.6. Самостійна робота – основна форма оволодіння навчальним матеріалом в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу аспіранта для вивчення навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою кожної з дисциплін. Зміст самостійної роботи з конкретної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. На самостійне вивчення можуть виноситися окремі теми і розділи навчальної дисципліни.

Методичні матеріали для самостійної роботи включають запитання самоконтролю знань здобувачів. Матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з матеріалом, який опрацьовувався під час проведення занять.

10.7. Практична підготовка аспірантів, як ефективних викладачів вищої школи, – форма освітнього процесу, обов'язковий компонент освітньої програми для здобуття освітнього ступеня, має на меті набуття професійних вмінь та навичок. Терміни, проведення практичної підготовки визначаються навчальним планом.

10.8. Дисертаційні роботи виконуються протягом всього навчання у аспірантурі та докторантурі ІБХ НАН України згідно індивідуальних навчальних планів під керівництвом наукових керівників і консультантів та оформляються на завершальному етапі підготовки аспірантів та докторантів.

Порядок визначення теми, призначення керівників, порядок проведення захисту визначається постановами КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» у поточній редакції від 19.04.2019 р. № 261-2016-п, «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44, та іншими нормативними документами.

11. Атестація аспірантів ІБХ НАН України щодо виконання індивідуальних навчальних планів.

Атестація аспірантів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту». Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в галузі 09 Біологія за спеціальністю 091 Біологія розрізняє щорічну (проміжну) та підсумкову атестацію.

11.1. Щорічна (проміжна) атестація

- метою щорічної (проміжної) атестації є контроль виконання індивідуального плану аспіранта за всіма складовими, передбаченими навчальним планом.

- проміжна атестація включає три модулі:

1) теоретичний, 2) науково-дослідницький, 3) практичний.

- атестація за теоретичним модулем передбачає складання іспитів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 091 Біологія.

Технологія проміжної атестації включає наступні етапи:

- розробка теоретичних питань науково-аналітичного характеру;
- проведення контролю;
- перевірка виконаних завдань;
- усне обговорення письмових відповідей на теоретичні питання, творчі завдання, відповіді на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей теоретичної підготовки аспірантів відповідно до об'єктивних критеріїв.

- атестація за науково-дослідницьким модулем здійснюється Вченою радою ІБХ НАН України. Атестація передбачає звітування на засіданні Вченої ради ІБХ НАН України та на засіданні відділу (лабораторії), у якому(ій) аспірант виконує дисертаційну роботу, раз на рік. Метою звітування є контроль виконання індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотримання графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи.

- практичний модуль, відповідно до навчального плану, передбачає проведення асистентської педагогічної практики на другому-третьому році навчання. Атестація за практичним модулем здійснюється керівником практики, яким зазвичай виступає науковий керівник здобувача.

Рішення про щорічну (проміжну) атестацію аспіранта приймається і затверджується Вченою радою ІБХ НАН України. Аспірант, який не пройшов проміжну атестацію, відраховується з аспірантури за поданням Вченої ради ІБХ НАН України наказом директора ІБХ НАН України.

Документальне оформлення результатів семестрового контролю аспірантів, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії здійснює викладач, що викладає дисципліни на третьому (освітньо-науковому) рівні, який зобов'язаний ретельно вносити дані до залікової / екзаменаційної відомості після складання аспірантом заліку/іспиту з відповідної дисципліни;

До початку терміну семестрового контролю вчений секретар ІБХ НАН України забезпечує формування бланків відомостей з навчальних дисциплін третього (освітньо- наукового) рівня.

Результати семестрового контролю з навчальної дисципліни викладач вносить до залікової/екзаменаційної відомості безпосередньо після проведення

іспиту (заліку), ознайомлює аспіранта з результатами іспиту (заліку) та особисто подає заповнений примірник екзаменаційної відомості ученому секретареві ІБХ НАН України в той же день або впродовж одного робочого дня після дати проведення іспиту (заліку). Примірник залікової відомості затверджується підписом вченого секретаря ІБХ НАН України та засвідчується директором ІБХ НАН України і зберігається в архіві ІБХ НАН України. Електронна копія залікової/екзаменаційної відомості зберігається електронному архіві аспірантури ІБХ НАН України.

11.2. Підсумкова атестація:

Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам ОНП.

Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками: 1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки; 2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 Біологія.

- оцінювання рівня теоретичної фахової підготовки передбачає складання комплексного іспиту за спеціальністю 091 Біологія відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на іспит, міститься у «Програмі комплексного іспиту зі спеціальності», яка розміщена на за посиланням

http://biochemistry.org.ua/images/aspirant/pdf/Program_kandminimum.pdf .

Оцінювання здійснюється екзаменаційною комісією, склад якої призначається наказом директора ІБХ НАН України.

Нормативною формою підсумкової атестації є прилюдний захист результатів науково-дослідницької роботи, які представлені у вигляді дисертації. Він дозволяє встановити відповідність рівня науково-дослідницької підготовки аспіранта та вимог, що висуваються до доктора філософії за спеціальністю 091 Біологія.

Підсумкову атестацію у вигляді прилюдного захисту дисертації здійснює Разова спеціалізована вчена рада, склад якої затверджується наказом директора ІБХ НАН України за поданням Вченої ради ІБХ НАН України згідно постанови КМУ «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44

Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали освітню програму підготовки докторів філософії в ІБХ НАН України за спеціальністю 091 Біологія, завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі 09 Біологія за спеціальністю 091 Біологія з врученням диплому доктора філософії та додатку європейського зразка згідно постанови КМУ «Про документи про вищу освіту (науковий ступінь)» у поточній редакції від 04.02.2022 № 811-2020-п.

12. Наукова складова підготовки аспірантів. Атестація аспірантів ІБХ НАН України щодо виконання плану наукової роботи.

12.1. Наукова складова підготовки аспірантів передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

12.2. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого оприлюднені у відповідних публікаціях.

12.3. Наукова складова представлена індивідуальним планом наукової роботи аспіранта, який затверджується Вченою радою ІБХ НАН України для кожного навчального року окремо і є невід'ємною частиною індивідуального плану роботи аспіранта.

12.4. Невід'ємною складовою підготовки аспірантів є підготовка та публікація наукових статей.

12.5. Формою підсумкового контролю за виконанням аспірантом індивідуального плану роботи є атестація – звітування про фактичний стан виконання запланованих на рік досліджень.

12.6. Атестація аспірантів ІБХ НАН України проводиться у відділі (лабораторії), за яким вони закріплені, раз на рік безпосередньо перед засіданням Вченої ради ІБХ НАН України, в рамках якої відбувається річна атестація всіх аспірантів ІБХ НАН України.

12.7. Перед атестацією на засіданні відділу (лабораторії) аспіранти мають надати вченому секретареві ІБХ НАН України такі документи:

- звіт щодо виконання індивідуального плану роботи аспіранта (за підписом аспіранта та візою наукового керівника);
- матеріали, що підтверджують виконання зазначених у звіті планових показників освітньої та наукової діяльності аспіранта (ксерокопії статей і тез доповідей, довідки про участь у розробленні наукових тем тощо);
- заповнений індивідуальний план роботи аспіранта.

12.8. Під час проведення атестації на засіданні відділу (лабораторії) аспірант робить доповідь та наочну презентацію фактичних результатів підготовки за поточний рік, акцентуючи при цьому увагу на отриманих ним основних результатах дисертаційного дослідження, їхній актуальності, науковій новизні та прикладному значенні, методиці дослідження та методах, які при цьому застосовуються, достовірності отриманих результатів та ступінь їх апробації.

12.9. За результатами відкритого обговорення завідувачем відділу (лабораторії) та іншими членами відділу (лабораторії) та/або запрошеними співробітниками інших відділів фактичних результатів підготовки аспіранта має бути зроблено висновок про ступінь виконання аспірантом запланованих на поточний рік показників та рекомендацію щодо продовження підготовки аспіранта в аспірантурі ІБХ НАН України або відрахування аспіранта з аспірантури ІБХ НАН України за невиконання індивідуального плану.

12.10. Результати проведення атестації кожного з аспірантів у відділі (лабораторії) мають бути занесені до протокола відповідного засідання відділу

(лабораторії) та до індивідуального плану роботи аспіранта (за підписами аспіранта та наукового керівника).

12.11. Витяг із протоколу засідання відділу (лабораторії) про розгляд питання щодо атестації аспірантів, крім усього іншого, обов'язково має містити загальний висновок про ступінь виконання аспірантом запланованих на поточний рік показників та рекомендацію щодо продовження підготовки аспіранта в аспірантурі ІБХ НАН України або відрахування аспіранта з аспірантури ІБХ НАН України за невиконання індивідуального плану.

12.12. Витяг із протоколу засідання відділу (лабораторії) про розгляд питання щодо атестації аспірантів разом із заповненими індивідуальними планами роботи аспірантів надається ученому секретареві ІБХ НАН України не пізніше як в останній день періоду проведення атестації аспірантів в ІБХ НАН України.

12.13. За наявності обставин, які унеможливають своєчасне (за графіком навчального процесу аспірантів) звітування у відділі (лабораторії) аспіранту може бути змінено період проведення атестації на підставі заяви аспіранта (з поясненням поважності причин і обставин) і службової записки наукового керівника, які погоджені із Гарантом освітньо-наукової програми, за наказом директора ІБХ НАН України.

12.14. Підготовка в аспірантурі здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується захистом наукових досягнень аспіранта в спеціалізованій разовій.

12.15. Стан готовності дисертацій здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників), а також рішенням Випускової кафедри ЗВО «Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України», на розширеному засідання якої попередньо заслуховується наукова доповідь здобувача вищої освіти за матеріалами дисертаційного дослідження. Після розширеного засідання здобувачеві надається висновок про науковому новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації за формою, затвердженою Вченою радою ІБХ НАН України (http://biochemistry.org.ua/images/aspirant/pdf/Zrazok_vysnovok_pro_nauk_nov_tep_r_i_prakt_znach_2022.pdf).

12.16. Процедура захисту кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 Біологія в ІБХ НАН України проходить згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44

12.17. Згідно Закону України «Про вищу освіту», особі, яка успішно виконала відповідну освітню (наукову) програму та пройшла атестацію видається документ про вищу освіту (науковий ступінь) - диплом доктора філософії / доктора наук державного зразка, в якому зазначається:

- інформація про здобутий особою науковий ступінь;
- галузь знань;
- спеціальність;

- назва наукової установи, в якій здійснювалася підготовка за акредитованою освітньою програмою (в разі наявності сертифіката про акредитацію);
- найменування органу (органів), які провели акредитацію освітньо-наукової програми, за якою навчався здобувач (за умови проведення акредитації);
- назва наукової установи, у спеціалізованій вченій раді якої захищено наукові досягнення;

Невід'ємною частиною диплома **доктора філософії** є додаток до диплома європейського зразка, що містить структуровану інформацію про результати навчання особи, що складається з інформації про назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС, а також відомості про національну систему вищої освіти України та інформацію про видані відповідним (ними) органами акредитації акредитаційні сертифікати, рішення.

12.18. Інформація про видані дипломи вноситься ІБХ НАН України до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

13. Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів в аспірантурі ІБХ НАН України

13.1. Здобувач вищої освіти, який вважає, що на екзамені викладач оцінив відповідь не об'єктивно, у результаті чого відбулося заниження оцінки, у день оголошення оцінки може подати ученому секретареві ІБХ НАН України апеляцію на ім'я директора ІБХ НАН України. У такому випадку за розпорядженням директора ІБХ НАН України або його заступника з наукової роботи, створюється комісія у складі: екзаменатора, який приймав екзамен, іншого викладача відповідного профілю та ученого секретаря ІБХ НАН України.

13.2. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Якщо екзамен був письмовий, то розглядається лише письмова робота. Додаткове опитування здобувача вищої освіти не проводиться.

13.3. Результати екзаменів, проведених з використанням комп'ютерної техніки, мають бути доступні для проведення апеляції в установлені строки.

Засідання апеляційної комісії відбувається, як правило, наступного дня після отримання заяви здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка, виставлена комісією, є остаточною і апеляції та перескладанню не підлягає

14. Організація навчання аспіранта за індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю

14.1 Індивідуальний графік навчання і підсумкового контролю - це документ, який встановлює часові особливості реалізації індивідуального навчального плану аспіранта загалом або його частини впродовж певного семестру, який погоджено з науковим керівником та затверджується вченою радою ІБХ НАН України.

14.2. Аспірант, переведений на індивідуальний графік навчання і підсумкового контролю, має право самостійно вивчати навчальні частину дисциплін, передбачених навчальним планом, але зобов'язаний до термінів проведення

заходів семестрового контролю виконати всі види робіт, що передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта.

14.3. Дозвіл на навчання за індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю можуть отримати аспіранти, які:

- є вагітними жінками чи матерями дітей віком до 3-х років, що підтверджено відповідними документами;
- беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності, що підтверджено відповідними документами, перелік яких міститься в Положенні про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в аспірантурі / докторантурі Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України;
- поєднують навчання в аспірантурі з роботою за спеціальністю або проходять стажування з метою подальшого працевлаштування, що підтверджено відповідними документами;
- за станом здоров'я, що підтверджено висновком медичної комісії;
- змушені були виїхати за межі України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, яка розпочалась 24 лютого 2022 року та введенням воєнного стану в Україні із 24 лютого 2022 року Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022.

14.4. Аспірант, який має документально підтвержені підстави і виявив бажання навчатися за індивідуальним графіком навчання і підсумкового контролю, за два тижні до початку періоду реалізації індивідуального графіка навчання і підсумкового контролю, зазначеного у заяві, подає вченому секретареві ІБХ НАН України заяву та відповідні підтверджувальні документи.

14.5. У разі отримання дозволу директора ІБХ НАН України, аспірант формує індивідуальний графік навчання і підсумкового контролю, який набуває чинності після його затвердження Вченою радою ІБХ НАН України та відповідним наказом.

14.6. До кінця терміну реалізації індивідуального графіка навчання і підсумкового контролю за аспірантом зберігається право на отримання стипендії, якщо на момент оформлення індивідуального графіка навчання і підсумкового контролю вона була призначена.

14.7. Консультування аспірантів, яким встановлено індивідуальні графіки навчання і підсумкового контролю, здійснюється викладачами за семестровим графіком консультування.

14.8. Аспірант несе відповідальність за виконання індивідуального графіка навчання і підсумкового контролю.

15. Відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення аспірантів

15.1. Порядок переведення, відрахування та поновлення аспірантів, надання аспірантам академічної відпустки, а також зміни форми навчання регламентується відповідними нормативними документами (Кабінету Міністрів України, МОН України, Президії НАН України) у сфері освіти та науки та Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і

переведення осіб, які навчаються в аспірантурі / докторантурі Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України.

15.2. Аспірант може бути відрахований з аспірантури ІБХ НАН України з наступних причин:

- завершення навчання за освітньо-науковою програмою;
- за власним бажанням (за умови відсутності академзаборгованості);
- переведення до іншого закладу освіти (за умови відсутності академзаборгованості);
- невиконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи в обсязі та / або строках, визначених Положенням про організацію освітнього процесу в ІБХ НАН України (без права поновлення);
- порушення умов договору (контракту), укладеного ІБХ НАН України та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (без права поновлення);
- порушення академічної доброчесності (без права поновлення);
- порушення правил внутрішнього розпорядку ІБХ НАН України (без права поновлення);
- інші випадки, передбачені чинним законодавством.

15.3. Аспірант має право на перерву в навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання індивідуального навчального та наукового планів в рамках відповідної освітньо-наукової програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу, у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо). Таким аспірантам надається академічна відпустка в установленому Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в аспірантурі / докторантурі Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України, порядку.

Навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між ІБХ НАН України та іншими інституціями або вищими навчальними закладами.

15.4. Аспірант, відрахований з аспірантури ІБХ НАН України до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою з правом поновлення, має право на поновлення на навчання в межах ліцензованого обсягу.

15.5. Аспіранту, який відрахований з аспірантури ІБХ НАН України, видається академічна довідка встановленого зразка. До академічної довідки вносяться відомості про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТ С.

Навчальні дисципліни, з яких аспірант одержав незадовільні оцінки, до академічної довідки не вносяться. Аспірантам, які вибули з першого курсу аспірантури ІБХ НАН України і не мають зарахованих навчальних дисциплін, видається академічна довідка з відповідним записом.

15.6. Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або військову службу за призовом осіб із

числа резервістів в особливий період, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

15.7. Рішення щодо переведення, відрахування та поновлення аспірантів або надання аспірантам академічної відпустки приймає Вчена рада ІБХ НАН України та здійснюється наказом директора ІБХ НАН України.

15.8. Поновлення осіб в аспірантуру здійснюється з початку нового навчального семестру. Наказ про поновлення видається за умови відсутності академічної заборгованості або у разі її погашення. Перелік документів та терміни їх подання ученому секретареві ІБХ НАН України, а також терміни погашення академічної різниці (заборгованості) встановлюється на підставі наказу директора ІБХ НАН України про поновлення та регламентується Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в аспірантурі / докторантурі Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України.

16. Трудова діяльність аспірантів

16.1. Аспіранти, які навчаються на очній (денній) формі навчання, мають право на трудову діяльність у позанавчальний час у режимі неповного робочого часу (але не більш як на 0,5 ставки за займаною посадою). Разом з тим академічна стипендія виплачується в повному обсязі.

16.2. Аспіранти, які працюють, зобов'язані до початку кожного навчального року подати ученому секретареві ІБХ НАН України графіки свого робочого часу (або довідки), в яких зазначено посаду, яку займає аспірант, та розклад робочого часу, за яким він працює в період, що дорівнює тривалості наступного навчального року підготовки в аспірантурі. Робочий час, вказаний у графіку робочого часу аспіранта, не може співпадати з часом навчальних занять аспіранта за розкладом у наступному навчальному році.

16.3. Графік робочого часу (або довідка) аспіранта має бути завірений за місцем роботи керівником відділу кадрів та керівником (або його заступником) підприємства, установи, організації, в якій працює аспірант.

16.4. Наприкінці календарного року, до 31 грудня, аспіранти, які працюють мають подати до відділу аспірантури і докторантури довідки про використання робочого часу впродовж року, що минає.

16.5. Термін навчання в аспірантурі та перебування в докторантурі включається до науково-педагогічного стажу.

17. Стипендіальне забезпечення аспірантів

17.1. Розмір стипендії аспіранта визначено постановою Кабінету Міністрів від у поточній редакції від 04.03.2020 р. № 1050-2016-п «Деякі питання стипендіального забезпечення» в останній редакції.

17.2. Стипендія призначається аспірантам на весь термін підготовки в аспірантурі.

17.3. Розмір стипендії аспіранта затверджується протоколом стипендіальної комісії ІБХ НАН України та вводиться в дію відповідним наказом директора ІБХ НАН України.

18. Здобувачі наукового ступеня доктора філософії, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою

18.1. Здобувачами наукового ступеня доктора філософії, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою, можуть бути особи, які здобули ступінь магістра та професійно здійснюють наукову, науково-технічну діяльність в ІБХ НАН України, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми.

18.2. Здобувачі зі спеціальності 091 Біологія прикріплюються до ІБХ НАН України з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії на строк до 5 років за рішенням Вченої ради ІБХ НАН України. Детальна інформація щодо процедури прикріплення до аспірантури ІБХ НАН України міститься у Положенні про прикріплення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) в Інституті біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України, затверджених Вченою радою ІБХ НАН України 23.06.2020 року, протокол № 7 (http://biochemistry.org.ua/images/aspirant/pdf/Prykriplennia_do_aspirantury.pdf).

18.3. Індивідуальний план наукової роботи на поточний рік погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується Вченою радою ІБХ НАН України на початку поточного навчального року.

18.4. Навчання на третьому, освітньо-науковому рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до ІБХ НАН України для реалізації права здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюються за кошти наукового підрозділу ІБХ НАН України.

19. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

19.1. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється на підставі заяви здобувача згідно форми (Додаток 1), що подається на ім'я директора ІБХ НАН України з проханням визнати результати навчання. До заяви обов'язково додаються засвідчені копії отриманих документів про неформальну освіту, які містять перелік навчальних дисциплін із зазначенням кількості кредитів або годин та результатів підсумкового контролю. До заяви також додається обґрунтування необхідності зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті.

19.2. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється протягом навчального року, але обов'язково до початку екзаменаційної сесії.

19.3. Результати навчання з дисциплін освітньо-наукової програми можуть бути визнані в обсязі, що не перевищує 5% загального обсягу кредитів ЄКТС.

19.4. Для оцінювання та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, директор ІБХ НАН України призначає комісію, головою якої є Гарант освітньо-наукової програми ІБХ НАН України, за якою навчається здобувач. До складу комісії входять заступник директора ІБХ НАН України з наукової роботи, учений секретар ІБХ НАН України, викладачі відповідних дисциплін.

19.5. Комісія розглядає надані документи і проводить співбесіду зі здобувачем. За відповідного рішення Комісії мають бути надані копії робочих програм відповідних навчальних дисциплін, засвідчені в установах, які реалізують відповідні програми у сфері неформальної освіти.

19.6. Комісія може рекомендувати повне чи часткове визнання, а також невизнання результатів навчання, отриманих здобувачем у неформальній освіті.

Повне визнання результатів рекомендується за умови коли зміст вивчених дисциплін збігається (відмінності за обсягом не перевищують 25% змісту) з запланованими навчальною програмою ІБХ НАН України відповідної дисципліни програмними результатами навчання/компетентностями.

Часткове визнання результатів рекомендується за умови коли деякі теми, пройдені в закладі неформальної освіти, не відповідають змісту дисциплін, що входять до освітньо-наукової програми ІБХ НАН України.

Невизнання результатів рекомендується за умови коли результати навчання в закладі неформальної освіти не відповідають програмним результатам навчання/компетентностям освітньо-наукової програми ІБХ НАН України.

19.7. Рішення комісії оформляється відповідним протоколом, який містить висновок про визнання чи невизнання результатів навчання з відповідної дисципліни чи її частини.

19.8. В разі визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відповідно до рішення комісії, викладачеві надається копія протоколу для врахування цих результатів у підсумковій атестації.

20. Докторантура

20.1. До докторантури приймаються особи, які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної наукової спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих у наукометричних базах згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

20.3. Строк перебування в докторантурі не перевищує двох років.

20.4. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому і включає, зокрема:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником ІБХ НАН України, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;
- копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

20.5. Для вступу в докторантуру вступник не менше ніж за два місяці до вступу (до 1 травня поточного року) надає керівнику відділу (лабораторії), до якого він бажає прикріпитися, розгорнуту пропозицію з планом дослідницької роботи та/або інформацією про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту.

20.6. Протягом місяця з дня отримання документів від усіх вступників відділ (лабораторія) заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради ІБХ НАН України.

20.7. Вчена рада протягом місяця розглядає висновки відповідного відділу (лабораторії) щодо кожного вступника, приймає рішення про його зарахування до докторантури та призначає йому наукового консультанта з числа штатних наукових працівників із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради оформляється наказом директора ІБХ НАН України і подається до Президії НАН України.

20.8. Зарахування докторанта з 1 вересня поточного року відбувається після затвердження рішення Вченої ради Президією НАН України і отримання відповідного Розпорядження.

20.9. На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта.

20.10. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

20.11. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в ІБХ НАН України.

21. Працевлаштування в ІБХ НАН України випускників аспірантури та докторантури

21.1. Після завершення періоду навчання в аспірантурі або докторантурі ІБХ НАН України випускники мають право претендувати на заміщення вакантних посад у відділах та лабораторіях ІБХ НАН України згідно Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII (у чинній редакції від 06.04.2022), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Примірного положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад державної наукової установи» у чинній редакції від 01.04.2021 № 404-2018-п та Національного Класифікатора Професій України ДК 003:2010 у чинній редакції від 25.10.2021 № va327609-10.

21.2. Згідно Класифікатора професій випускники аспірантури, які ще не набули ступеня фоктора філософії, відносяться до категорії «Професіонали» (професії, що передбачають високий рівень знань у галузі біологічних наук. Професійні завдання полягають у збільшенні існуючого фонду (обсягу) знань, застосуванні певних концепцій, теорій та методів для розв'язання певних проблем чи в систематизованому викладенні відповідних дисциплін у повному обсязі).

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Примірною положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад державної наукової установи» конкурс не проводиться для випускників:

- докторантури у разі повернення на наукові посади, які вони обіймали до вступу в докторантуру;
- аспірантури, які працевлаштовуються у встановленому законодавством порядку;

21.3. Для того, щоб претендувати на заміщення вакантної посади, випускник аспірантури має:

- успішно завершити навчальну компоненту освітньо-наукової програми ІБХ НАН України (скласти заліки/іспити з усіх дисциплін, передбачених навчальним планом та комплексний іспит зі спеціальності. Інформація про складання іспитів відображується у залікових/екзаменаційних відомостях).

- успішно завершити наукову компоненту освітньо-наукової програми ІБХ НАН України, що відображається у щорічних звітах аспіранта, протоколи слухання яких надають відділ (лабораторія), за яким закріплено аспіранта для виконання дисертаційного дослідження, та витяги з протоколів Вченої ради ІБХ НАН України про затвердження щорічних звітів аспірантів.

- успішно пройти Асистентську Педагогічну Практику, свідченням чого є індивідуальний звіт аспіранта про проходження практики.

-

Прикінцеві положення

1. Положення вводиться в дію наказом директора ІБХ НАНУ.
2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні Вченої ради ІБХ НАНУ.

Додаток 1

Директору Інституту біохімії
ім. О.В Палладіна НАН України
академіку НАН України
Сергію КОМІСАРЕНКУ
Здобувача вищої освіти ступеня
доктора філософії
ОП 091 «Біологія»
Ім'я ПРІЗВИЩЕ
Номер моб. телефону

Заява

Прошу розглянути питання щодо визнання результатів навчання,
отриманих мною у неформальній освіті з дисципліни (частини
дисципліни) _____

До заяви додаю:

1. Копію документа про неформальну освіту (вказати назву)
2. Обґрунтування

Число

Підпис